

[Handelsministeren.]

svarer for likvidation af solvente aktieselskaber i det store og hele til de gældende bestemmelser. Forslagets bestemmelser om likvidation af insolvente aktieselskaber udbygger på vigtige punkter den gældende lovs bestemmelser, som har vist sig utilstrækkelige. I overensstemmelse med det almindelige ønske om at undgå en egentlig konkursbehandling af aktieselskaber, tilstræbes det ved de foreslåede regler at gennemføre en konkurslignende behandling af insolvente selskaber under kreditorernes ledelse, men uden formel konkurs.

Forslagets bestemmelser om fusion klargør reglerne indhold på punkter, hvor gældende ret har givet anledning til tvivl, og giver nærmere anvisning på den fremgangsmåde, der skal følges ved ordningen af forholdet mellem de pågældende selskaber. De aktionærer, der har stemt imod overdragelsen, får ret til at forlange deres aktier indløst af det overtagende selskab. Det foreslås endvidere, at hvor moderselskabet har 9/10 af datterselskabets aktier, skal moderselskabet kunne indløse minoritetsgruppens aktier, ligesom minoritetsaktionærerne kan forlange deres aktier indløst.

Forslaget skal træde i kraft pr. 1. januar 1974. Koncernregnskaber skal dog først aflægges for andet regnskabsår efter 31. december 1974. Vedtægterne skal i øvrigt bringes i orden inden 2 år, dog skal forhøjelsen af aktiekapitalen først være gennemført 3 år efter ikrafttrædelsen.

Ved afslutningen af min omtale af forslaget til lov om aktieselskaber vil jeg gerne oplyse, at vi i forslaget ikke har indarbejdet konsekvenserne af forslaget til lov om lønmodtagernes medejendomsret. Jeg er opmærksom på, at gennemførelsen af dette forslag kan give anledning til, at vi under udvalgsbehandling må drøfte eventuelle ændringsforslag til aktieselskabslovforslaget.

For nogle selskaber vil det system, som aktielovforslaget forudser, primært med henblik på de store publikumsselskaber, måske blive for byrdefuldt. Men i så fald kan disse selskaber stiftes som eller omdannes til anpartsselskaber, der foreslås institueret først og fremmest af hensyn til de mindre selskaber med en mere sluttet deltagerkreds.

Man har fundet, at overvejelserne om en

lovgivning om sådanne selskaber måtte tage sit udgangspunkt i udkastet til aktieselskabsloven. Ud fra dette synspunkt blev professor, dr. jur. Gomard anmodet om som „eneudredningsmand“ at udarbejde udkast til en lovgivning på dette område. Under dette arbejde har professor Gomard haft et panel af sagkyndige fra erhvervenes organisationer samt fra administrationen, som han løbende har holdt sig i kontakt med.

Det nu fremsatte forslag til lov om anpartsselskaber er i det væsentlige resultatet af dette arbejde, idet der dog er foretaget en række mindre ændringer som følge af ændringer i den endelige formulering af forslaget til aktieselskabsloven.

Som der nærmere er gjort rede for i de indledende bemærkninger til forslaget, følger dette i systematik og indhold forslaget til aktieselskabsloven, men bestemmelserne i forslaget er modificeret og ændret i påkrævet omfang.

De modifikationer, der er tale om, skyldes for det første, at et anpartsselskab ikke må udstede værdipapirer af samme karakter som en aktie. Men herudover er der en række forenklinger på punkter, hvor aktieselskabslovens regler ikke er nødvendige i et selskab med en sluttet deltagerkreds. Det gælder således reglerne om stiftelse og kapitalforhøjelse, som kan forenkles stærkt, når man går ud fra, at alle anparter tegnes på én gang af en sluttet kreds. I små anpartsselskaber behøver man heller ikke en bestyrelse, og reglerne om repræsentantskab har her helt kunnet udelades. En generalforsamling behøver man heller ikke at afholde, hvis alle anpartshavere er enige om at kunne træffe beslutning uden en sådan.

Går man derimod over til de regler, som skal beskytte minoritetsanpartshavere, kreditorer eller samfundet i al almindelighed, er det vigtigt at gøre sig klart, at disse regler som udgangspunkt er de samme i begge lovforslag. Det gælder ikke alene regler om selskabets opløsning, erstatningsansvar og lignende, men også reglerne om offentlighed og arbejdstagerens repræsentation i bestyrelsen. Det er altså yderst begrænset, hvad man kan opnå, hvis man ønsker at omdanne et aktieselskab til et anpartsselskab, udelukkende fordi man ikke bryder sig om principperne i det system, aktieselskabsloven hviler på. De to loves principper er ganske